

รายละเอียดของรายวิชา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ภาควิชาวัฒนธรรมสังคม

หลักสูตรสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์

หมวดที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

- รหัสวิชาและชื่อวิชา
1632201 การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
- จำนวนหน่วยกิต 3(2-2-5)
- หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์
- อาจารย์ผู้รับชอบรายวิชา/อาจารย์ผู้สอน
อาจารย์เกวลิ รังษีสุทธาภรณ์
- ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน
ภาคการศึกษาที่ 1/2556 / ชั้นปีที่ 2
- รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)
ไม่มี
- รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)
ไม่มี
- สถานที่เรียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
- วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
25 พฤษภาคม 2556

หมวดที่ 2. จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย ความสำคัญ พัฒนาการและประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผน จัดทำนโยบาย และศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้ได้
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือก และใช้เครื่องมือช่วยในการเลือกทรัพยากรสารสนเทศได้
4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งผลิตและจำหน่ายทรัพยากรสารสนเทศได้
5. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจัดสรรงบประมาณ จัดหาทรัพยากรสารสนเทศ และประเมินคุณค่าของทรัพยากรสารสนเทศได้
6. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบำรุงรักษาและซ่อมแซมทรัพยากรสารสนเทศได้
7. เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษา เช่น การตรงต่อเวลาความรับผิดชอบ ความสามัคคี การให้เกียรติผู้อื่น

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้ให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับ นำไปสู่การปฏิบัติงานด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หมวดที่ 3. ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมาย ความสำคัญ พัฒนาการ และประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ กระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่ การวางแผนและจัดทำนโยบาย การเลือก การใช้เครื่องมือช่วยในการเลือก แหล่งผลิตและจำหน่าย การจัดสรรงบประมาณ วิธีการจัดหา การประเมินคุณค่า การสำรวจและคัดออก และการบำรุงรักษา เพื่อการจัดการสารสนเทศในองค์กร

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนักศึกษาเฉพาะราย หรือกลุ่ม	มีการฝึกปฏิบัติภาคสนาม	ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล
 อาจารย์ประจำวิชาจัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มตามความต้องการ 2 ชั่วโมงต่อ
 สัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4. การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรมจริยธรรม

1.1 ผลการเรียนรู้

- 1.1.1 มีจิตสำนึกและตระหนักในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ
- 1.1.2 มีวินัย ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม
- 1.1.3 มีจิตสาธารณะ รัก และภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถาบัน และประเทศชาติ
- 1.1.4 มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ และแสดงออกซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน และ

การปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ

1.2 วิธีการสอน

- 1.2.1 อาจารย์ผู้สอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพในการสอน
- 1.2.2 กำหนดให้มีวัฒนธรรมองค์กรเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในห้องเรียนเพื่อปลูกฝังให้นักศึกษา

มีระเบียบ วินัย

- 1.2.3 มอบหมายงานให้นักศึกษาทำงานเป็นกลุ่ม ฝึกการเป็นผู้นำ สมาชิกกลุ่ม ฝึกความ

รับผิดชอบ

- 1.2.4 การเป็นแบบอย่างที่ดีของอาจารย์

1.3 วิธีการประเมินผล

- 1.3.1 ประเมินจากการตรงเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย

การเข้าร่วมกิจกรรม

- 1.3.2 ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย

- 1.3.3 ประเมินจากพฤติกรรมการเรียนการสอน

2. ความรู้

2.1 ผลการเรียนรู้

- 2.1.1 มีความรู้ ความเข้าใจถึงความสำคัญ ขอบเขต และประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ

การจัดสรรงบประมาณ และวิธีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

2.1.2 มีความสามารถในการวางแผนและจัดทำนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

2.1.3 มีความสามารถศึกษาความต้องการสารสนเทศ ที่จะสามารถเลือกสารสนเทศ รวมถึงการใช้เครื่องมือเลือกสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ พร้อมการประเมินคุณค่าสารสนเทศ

2.1.4 แสวงหาแหล่งผลิต และจำหน่ายทรัพยากรสารสนเทศ

2.1.5 มีความสามารถในการบำรุงรักษา และซ่อมแซมทรัพยากรสารสนเทศ

2.2 วิธีการสอน

2.2.1 มอบหมายงานให้ไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้วนำมาเสนอในห้องเรียน เช่น นโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศในแต่ละสถาบัน

2.2.2 ปฏิบัติจริง เช่น การจัดทำจดหมาย การทำบรรณานิต์สน์ การบำรุงรักษาและซ่อมแซมหนังสือ

2.2.3 จัดให้มีการเรียนรู้จากสถานที่จริง เช่น การนำไปเยี่ยมชมงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ

2.3 วิธีการประเมินผล

2.3.1 การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การสอบกลางภาคเรียน การสอบปลายภาคเรียน

2.3.2 ประเมินจากการมอบหมายงาน

2.3.3 ประเมินจากการทดสอบ

2.3.4 ประเมินจากพฤติกรรมการทำงานอื่นๆ

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ผลการเรียนรู้

3.1.1 สามารถบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม

3.1.2 สามารถสืบค้น และประเมินข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

3.1.3 สามารถคิดวิเคราะห์ รู้เท่าทันสถานการณ์และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

3.1.4 สามารถนำความรู้ไปเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อทำความเข้าใจ และสร้างสรรค์

สังคม

3.2 วิธีการสอน

3.2.1 จัดกระบวนการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการคิด ทั้งในระดับบุคคลและกลุ่ม เช่น สะท้อนการคิด อภิปรายกลุ่ม

3.2.2 จัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสปฏิบัติงานจริง เช่น การนำไปศึกษาค้นคว้าแหล่งสารสนเทศ

- 3.3 วิธีการประเมินผล
 - 3.3.1 การนำเสนอผลงาน
 - 3.3.2 การใช้ข้อสอบหรือแบบฝึกหัด
- 4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
 - 4.1 ผลการเรียนรู้
 - 4.1.1 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในฐานะผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม
 - 4.1.2 สามารถปรับตัว รับฟัง ยอมรับความคิดเห็น และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกของกลุ่ม
 - 4.1.3 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
 - 4.1.4 สามารถรวมกลุ่มคิดริเริ่ม วางแผน และตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม
 - 4.1.5 รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
 - 4.2 วิธีการสอน
 - 4.2.1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม และงานที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
 - 4.2.2 สอดแทรกเรื่องความรับผิดชอบต่อ การมีมนุษยสัมพันธ์
 - 4.3 วิธีการประเมินผล
 - 4.3.1 สังเกตพฤติกรรม และการแสดงออกของนักศึกษาขณะทำกิจกรรมกลุ่ม
 - 4.3.2 การนำเสนอผลงานเป็นกลุ่ม
 - 4.3.3 ประเมินความสม่ำเสมอของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
 - 4.3.4 ประเมินความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
 - 4.3.5 ประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้น
- 5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 5.1 ผลการเรียนรู้
 - 5.1.1 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยจัดทำเป็นการรายงานและนำเสนอในชั้นเรียน
 - 5.1.2 ก้าวทันเทคโนโลยีปัจจุบันและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อการสืบค้น ศึกษาด้วยตนเอง นำเสนอ และสื่อสาร

5.2 วิธีการสอน

5.2.1 จัดการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกทักษะการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียน ระหว่างผู้เรียน ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง

5.2.2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหลากหลายและเหมาะสม

5.2.3 จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.3 วิธีการประเมินผล

5.3.1 ทักษะการพูดในการนำเสนอผลงาน

5.3.2 ทักษะการเขียนรายงาน

5.3.3 ทักษะการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

หมวดที่ 5. แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	- แนะนำรายวิชา - ความรู้พื้นฐานของวิชาพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ	4	1. แจกเอกสารแนวการสอน 2. นักศึกษาอภิปรายประเด็นของประเภททรัพยากรสารสนเทศ 3. บรรยายสรุปความหมาย ความสำคัญ พัฒนาการและประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ - Power Point - แนวการสอน - แบบทดสอบก่อนเรียน	อ.เกวลี ริงษ์สุทธาภรณ์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
2	การวางแผนและจัดทำนโยบาย การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ	4	1. เชิญผู้บริหารสถาบันบริการ สารสนเทศ บรรยาย 2. นักศึกษาและอาจารย์สรุปสาระ การเรียนรู้ - Power Point - แบบฝึกหัด	- ผู้บริหารสถาบันบริการ สารสนเทศ - อ.เกวลิ รังษีสุทธาภรณ์
3-4	การศึกษาความต้องการ สารสนเทศของผู้ใช้	8	1. ศึกษาดูงานสำนักวิทยบริการฯ 2. อาจารย์สรุปสาระการเรียนรู้ 3. นักศึกษาออกแบบเครื่องมือ ศึกษาความต้องการของผู้ใช้ - Power Point - แบบฝึกหัด - สถานที่จริง	อ.เกวลิ รังษีสุทธาภรณ์
5	การเลือกทรัพยากรสารสนเทศ	4	1. เชิญบรรณารักษ์สถาบันบริการ สารสนเทศ บรรยาย 2. นักศึกษาและอาจารย์สรุปสาระ การเรียนรู้ - Power Point - แบบฝึกหัด	- บรรณารักษ์สถาบัน บริการสารสนเทศ - อ.เกวลิ รังษีสุทธาภรณ์
6-7	เครื่องมือช่วยในการเลือก ทรัพยากรสารสนเทศ	8	1. บรรยายเรื่องเครื่องมือช่วยใน การเลือกทรัพยากรสารสนเทศ 2. นักศึกษาและอาจารย์สรุปสาระ การเรียนรู้ - Power Point - ตัวอย่างรายชื่อทรัพยากร สารสนเทศจากสำนักพิมพ์ ฯลฯ	อ.เกวลิ รังษีสุทธาภรณ์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
9-10	แหล่งผลิตและจำหน่ายทรัพยากร สารสนเทศ	8	1. บรรยายเรื่องแหล่งผลิตและ จำหน่ายทรัพยากรสารสนเทศ 2. แนะนำเว็บไซต์ - Power Point - เว็บไซต์	อ.เกวลี รั้งชีสุทธาภรณ์
11	การจัดสรรงบประมาณ	4	1. บรรยายเรื่องการจัดสรร งบประมาณ 2. นักศึกษาฝึกปฏิบัติ 3. นักศึกษาและอาจารย์สรุปสาระ การเรียนรู้ - Power Point - แบบฝึกหัด - แบบขอซื้อ - จดหมายสั่งซื้อ	อ.เกวลี รั้งชีสุทธาภรณ์
12	วิธีการจัดหาทรัพยากร สารสนเทศ	4	1. บรรยายเรื่องวิธีการจัดหา ทรัพยากรสารสนเทศ 2. นักศึกษาฝึกปฏิบัติ 3. นักศึกษาและอาจารย์สรุปสาระ การเรียนรู้ - Power Point - จดหมายทวง - เอกสารสถิติ	อ.เกวลี รั้งชีสุทธาภรณ์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
13	การประเมินคุณค่าของทรัพยากร สารสนเทศ	4	<p>1. ศึกษางานวิจัย ของ อ.เกวลี รั้งชีสุทธาภรณ์ เรื่อง การ ประเมินคุณค่าบริการของ ห้องสมุดโดยใช้ LibQUAL+TM : กรณีศึกษา ห้องสมุดกลาง สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัย เชียงใหม่. (2549). (รายละเอียด ตามหนังสืออ่านประกอบ)</p> <p>2. บรรยายเรื่องการประเมินคุณค่า ของทรัพยากรสารสนเทศ</p> <p>3. นักศึกษาและอาจารย์สรุปสาระ การเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Power Point - รายงานการวิจัย 	อ.เกวลี รั้งชีสุทธาภรณ์
14-15	การบำรุงรักษา และการซ่อมแซม ทรัพยากรสารสนเทศ	8	<p>1. บรรยายเรื่อง การบำรุงรักษา และการซ่อมแซม ทรัพยากร สารสนเทศ</p> <p>2. ฝึกปฏิบัติการภายนอกห้องเรียน ตามโครงการห้องสมุดสู่ชุมชน จัด โดย หลักสูตรสาขาวิชาสารสนเทศ ศาสตร์ฯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Power Point - สถานที่จริง 	อ.เกวลี รั้งชีสุทธาภรณ์

หมวดที่ 6. ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

- เกวลี จันทร์ดีมา. (2549). การประเมินคุณค่าบริการของห้องสมุดโดยใช้ LibQUAL+TM : กรณีศึกษา
ห้องสมุดกลาง สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญยืน จุลทอง. (2542). การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. สงขลา : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏสงขลา.
- ปราณี วงศ์จำรัส. (2546). การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. พิมพ์ครั้งที่ 3. เชียงใหม่ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรทิพย์ วรกุล. (2541). การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และ
สารสนเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. สาขาวิชาศิลปศาสตร์. (2549). การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ.
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยฯ.
- ศิริพร พูลสุวรรณ. (2542). การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. นครราชสีมา : โปรแกรมวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
นครราชสีมา.
- Bonk, Wallace John; & Magrill, Rose Mary. (1979). **Building Library Collection.** 5th ed.
Metuchen, N.J. : Scarecrow Press.
- Evans, G. Edward. (1979). **Developing Library Collection.** Littleton, Colo.: Libraries
Unlimited.
- Futas, Elizabeth, editor. (1984). **Library Acquisition Policies and Procedures.** 2nd ed.
Phoenix Ariz. : Oryx Press.
- Martin, Marray S. (1995). **Collection Development and Finance : A Guide to Strategic
Library-Materials Budgeting.** Chicago : American Library Association.
- Slote, Stanley J. (1975). **Weeding Library Collections.** Littleton, Colo. : Libraries Unlimited.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ไม่มี

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

เว็บไซต์ และฐานข้อมูลออนไลน์ในประมวลรายวิชา

หมวดที่ 7. การประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา ได้มีการจัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษา ดังนี้

- การอภิปราย ตอบข้อซักถามระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

การประเมินการสอนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- ผลการสอบของนักศึกษา
- ผลการประเมินผู้สอน

3. การปรับปรุงการสอน

เมื่อมีการประเมินการสอนตลอดจนทราบผลการประเมินเรียบร้อยแล้วจึงมีการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- การวิจัยทั้งในและนอกชั้นเรียนเพื่อนำผลวิจัยที่ได้รับมาพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป
- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในรายวิชา ได้จากการสอบถามนักศึกษาหรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์

5. การดำเนินการทบทวนและวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมินและการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอนและรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก 3 ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 4

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา/อาจารย์ผู้สอน...อาจารย์แก้วลี รั้งสีสุทธารณ์.....

ลงชื่อ.....

วันที่รายงาน.....

ชื่อประธานหลักสูตร...อาจารย์แก้วลี รั้งสีสุทธารณ์.....

ลงชื่อ.....

วันที่รับรายงาน.....